

መንግሥትና ተግባር(ግዴታው)

መጋቢት 24 ቀን 2013 ዓም(02-04-2021)

የመንግሥትን ምንነት፣ ተግባርና ግዴታ ከማንሳት በፊት ሁሉንም በሥልጣን ላይ ተቀምጦ አገራዊ አስተዳደር የያዘውን አካል ወይም ስብስብ መንግሥት በሚል ስያሜ መጥራቱ ትክክል እንዳልሆነ ማስረዳቱ ተገቢ ነው። የቅኝ ገዥዎች፣ የፈላጭ ቆራጭ ነገሥታት፣ የወታደርና የጎሳ አምባገነን ስርዓቶች የዘረጉትን፣ በጉልበትና በሃይል አገርና ሕዝብን ካለፈቃዱና ካለምርጫው ቀጥቅጠው የሚይዙትን ጨካኞች መንግሥት ከሚለው ይልቅ አምባገነን ገዢዎች ብሎ መሰይሙ ትክክል ነው ብዬ አምናለሁ። ገዢ በሚገዛው ላይ የባለቤትነት መብትና ስሜት ስለሚያድርበት እንዳሻው ያደርገዋል። ሕዝብም ሆነ አገር፣ በስሩ ያለ ሁሉ የሚንቀሳቀሰው፣ የመኖርና ያለመኖር መብቱ የሚወሰነው በገዢው ትዕዛዝ፣ ፍላጎትና ፈቃድ ነው። ሁሉም ለገዥው የተፈጠረ አገልጋይና ንብረት ሆኖ ከመታዩት በቀር የተፈጥሮ እኩልነቱም ሆነ መብቱ አይታሰብም። ያ እስከሆነ ድረስ አገርና ሕዝብ ጥቂቶች የሚያዙበት፣ እንደፈለጉ የሚያደርጉት የግል ወይም የቡድን ይዘታ ነው ማለት ነው። ስለሆነም መንግሥት የሚለው ስያሜና አጠራር ለዚህ አይነቱ ስርዓትና መሪዎች የሚመጥንና ተገቢ አይሆንም እላለሁ።

በትክክለኛው የመንግሥት ስያሜ፣ ምንነትና ተግባር ስንገባ እንደሚከተለው እንረዳለን።

መንግሥት በሕዝብ ወይም በሕብረተሰቡ ፈቃድና ፍላጎት በመሪነት ቦታ የተሰደሙ ሰዎች የሚመሰርቱት የአስተዳደርና የሥልጣን መዋቅር ነው። መንግሥት የአንድን አገርና ሕዝብ እጣ ፈንታ ለመወሰን፣ ወደ ተሻለ የእድገት አቅጣጫ እንዲመራ ታምኖበት ስልጣን በሕዝቡ የተቸረው ወኪልና አገልጋይ ነው። አንድ መንግሥት ዘለዓለማዊ ሳይሆን እንደ ሕዝቡ ፍላጎት በጊዜ ገደብ የሚቀየር ወይም ኮንትራቱ የሚራዘምለት ነው። በአገራዊ ሕገመንግሥት ስር የሚንቀሳቀስ፣ የሕዝቡን አደራ የጠበቀ፣ አርዳኛና ምልክት የሚሆን፣ በስነምግባር ታንጾ የሚያንጽ፣ የሃይማኖትና የጎሳ ምርጫና አድልኦ የሌለው፣ ሁሉንም በእኩል ዓይን የሚያይ ከሁሉም ለሁሉም በሁሉም የሆነ፣ ዕራጅ አንግቦ የሚሠራ አካል ነው። ትክክለኛ መንግሥት ማለት የተሰጠውን አደራ ዘንግቶ ለራሱ መጠቀሚያ የማያደርግ፣ በሲቮም ያልበላ ሲሻር ይቆጠባል በሚል መንፈስ የማይመራ፣ አገርንም ሕዝብንም ለድህነትና ለቀውስ የማይዳርግ ፣ ሥልጣኑ ላይ ሙጭጭ ብሎ ለመቆየት ሕዝብን ከፋፍሎ የማያባላ፣ ከውስጥና ከውጭ ሃይሎች ጋር የማያብርና ሴራ የማይጎነጉን ግለሰብ ወይም ቡድን ያሻውን የማያደርግበት ከፍተኛ የሥልጣን እርከን እንጂ የሽፍቶችና የሌቦች ዋሻ አይደለም። መንግሥት ሥራውን በግልጽ እቅድ የሚተገብር እንጂ በህዝብ ጀርባ የሚሸርብ አድማ መቼ አይደለም። በሕራዊ ካዝና የሚያዳብርና ጠባቂ እንጂ በማን አለብኝነት የአገር ሃብት የሚያባክን፣ ካዝና ሰባሪና ዘራፊም አይደለም።

ዋናዋናዎቹ የመንግሥት ተግባራት

1 ብሔራዊ መከላከያ ማደራጀት፣ 2 የፍትሕ ተቋም መዘርጋት፣ 3 ለማህበረሰቡ የሚጠቅሙ ተቋማትን መገንባት

መንግሥት ለህብረተሰቡ ወይም ለሕዝቡ በግለሰብ ደረጃ ሊሟሉ የማይችሉትን ተግባራት ማለትም የደህንነት፣ የመከላከያ፣ የፖሊስ፣ የእሳት አደጋ መቆጣጠሪያ፣ የመገናኛ፣ የሕክምና፣ የትምህርት፣ የከባቢ ደህንነትን በአጠቃላይ ማህበራዊ አገልግሎትን ለማቅረብ ሃላፊነት የተሰጠው አካል ነው። የሕዝቡን የእለት ተእለት ሁኔታና ኑሮ እዩተከታተለ ፍላጎትን የሚያሟላ፣ ለምሹቱና ለሰላማዊ ኑሮው የሚጨነቅና በተግባርም የሚያሳይ አገርና ሕዝብን ከውጭና ከውስጥ ጠላትና ከተፈጥሮ አደጋ የሚከላከል መከታታ መድሃኒ ነው።

በተጨማሪም ለዜጎቹም ሆነ ለመላው የሰው ልጅ በህይወት የመኖርን ሰብአዊ መብት ማክበርና ማስከበር አንዱ የሚጠበቅበትና የሚለካበት ተግባር ነው። ከዚያም በተረፈ ማንኛውም ዜጋ በሃገሩ በነጻ ተንቀሳቅሶ የመኖር፣ ንብረት የማፍራትና የመያዝ ነጻነቱን ያስከብራል። ከውስጥና ከውጭ ጠላት መከላከል፣ የኤኮኖሚ ስርዓትን በወጉ መምራት፣ የተፈጥሮ ሃብቶችንና ገቢዎችን ለሁሉም በማዳረስ ሁሉንም ተጠቃሚ ማድረግ ይጠበቅበታል። ከዚያም አልፎ ተርፎ ለውጭ ሃይሎች አጎብሳጅነትን ተጠይፎ ብሔራዊ ጥቅምን ማስከበር ከሚጠበቅበት ግዳጅ አንዱና ዋናው ነው።

መንግሥት የተሰጠውን አደራና ሃላፊነት በአግባቡ ካልተወጣ ከሥልጣኑ ሊወገድ ይችላል፤ ይገባልም። ባለሥልጣናት በግል ወይም በቡድን ጥቅም ተጠምደው የፈጸሙት ወንጀል ካለ በአገሪቱ ሕግ መሠረት ከተጠያቂነትና ከቅጣት አያመልጡም።

የመንግሥቱን ወይም የባለሥልጣናቱን የእለት ተእለት ተግባር የሚከታተል፤ የሕዝቡን መብትና ጥቅም የሚያስከብረው የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ለዚህ ዋና መሳሪያ ነው። ምክር ቤቱ ሕግ ከማውጣቱ ባሻገር ሕጉ በትክክል ተተርጉሞ በሥራ ላይ መዋሉን የሚከታተሉ ከመንግሥት ቁጥጥር ነጻ የሆኑ የፍትህና አስፈጻሚ አካላቶች ይኖሩታል። እነዚህ የፍትሕ ተቋማት በመንግሥት ወይም በፖለቲካ ድርጅት የሚወከሉ ወይም የሚሸከረከሩ ግለሰቦች የሚሰገሱበት ሳይሆን በዕውቀትና በምግባራቸው፤ ለሕሊናቸው ያደሩ፤ ለአገርና ለሕዝቡ ጥቅም ቃልኪዳን የገቡ፤ ለእውነት መስዋዕት ለመሆን እንጂ እውነትን መስዋዕት ለማድረግ የማይሞክሩ ሰዎች የሚሰለፉበት የአገር አስተዳደር ጠንካራ ዋልታዎች ናቸው።

ከዚህ በላይ የተሰጠውን የመንግሥትን ምንነትና ተግባራት እንዲሁም አጋር ተቋማትን ሚናና ድርሻ በጥቂቱም ቢሆን የሚያሳይ ማብራሪያ እንደ መስተዋት ወይም እንደሚዛን ተጠቅመን በአገራችን ያለውን መንግሥትና የፍትህ ተቋማት ለመፈተሽ እንሞክር።

መንግሥት የሕዝብ ይውነታን ያገኘና አደራ የተቀበለ፤ በሕዝብ ፍላጎት የተሰጠ ነው ከተባለ እስከአሁን ድረስ የነበሩትና ያሉት የኢትዮጵያ ስርዓቶችና መሪዎች ግን በዚህ መንገድ ያላለፉ ናቸው። በጉልበት እየተቀበሉ የሥልጣኑ ባለቤት የሆኑ አምባገነኖች ነበሩ፤ ናቸውም። የጥንቶቹን ትተን በተለይም ላለፉት ሃምሳ ዓመታት የሥልጣኑ ባለቤት የሆኑትን በተለይም ከሦስት ዓመት ወዲህ በሥልጣን ላይ ያለውን ስንመረምር መንግሥት ሳይሆን ገዢና አምባገነን በሚለው ስያሜ መጠራት ያለበት ሆኖ እናገኛለን።

መንግሥት የሕዝብንና የአያንዳንዱ ዜጋ ሰብአዊ መብት የማስከበር ግዴታ ያለበት ሲሆን ስልጣኑን የያዘው ቡድን ግን ይህን አላደረገም፤ አልፎ ተርፎም ሰብአዊ መብት የሚጥሰው እራሱ “መንግሥት” ነኝ ባዩ ነው።

መንግሥት ብሔራዊ ክብርን የሚያስከብር፤ ከጠላት ጋር ያልወገነ፤ የአገርን ብሔራዊ ክብር አሳልፎ የማይሰጥ መሆን ቢገባውም የኢትዮጵያ መሪዎች ነን ባዮች ግን ከራሳቸው ክብርና ሥልጣን በላይ የሚያስጨንቃቸውና የሚያሳስባቸው አይደሉም፤ ለሥልጣናቸው ሲሉ ከባእዳን ጋር ይሞዳሞዳሉ፤ ያገርን ጥቅም አሳልፈው ይሰጣሉ፤ ከዚያም አልፎ ተርፎ የሚቃወማቸውን ይገላሉ፤ ያስገድላሉ፤ ያስራሉ፤ ያሳድዳሉ።

የሕዝብ ምክርቤትና የፍትሕ ተቋማት የሕዝቡን መብት ለማስከበር የሚቋቋሙ ናቸው ቢባልም በአገራችን ግን የስርዓቱ አገልጋይና የመጨቆኛ መሣሪያ በመሆን የሚያገለግሉ ናቸው። አባቱ ዳኛ ልጁ ቀማኛ እንደሚባለው አንዱ የሌላውን ወንጀል እየሸፈነ፤ ሌሎቹን ለማጥቃት የተሰለፈ የባለሥልጣናቱ ክብር ዘበኛ ሆኖ ያገለግላል። ለሆድ ያደሩ በጅምላ ተሰብስበው የሚወስኑበት፤ መንግሥትን ወግነውና ደግፈው እጅ የሚያወጡበት እንጂ መንግሥት ጥፋት ሲያጠፋ የሚጠይቁና ወጥረው የሚይዙበት፤ ደፋርና አገርወዳዶች የሚሟገቱበት መድረክ አይደለም። አባላቱ በመንግሥት ምስልና ቅርጽ የተሰሩ አሻንጉሊቶች ናቸው። የሚለያቸው ቢኖር ቅጥረኛ መሆናቸው ነው። ደመወዛቸውን ግን ከፋዩ የሚፈርዱበት ሕዝብ ነው።

መንግሥት ጎሳና ሃይማኖት ያለዩ፤ ከሁሉም፤ ለሁሉም፤ በሁሉም የተቋቋመ ነው ቢባልም በአሁኗ ኢትዮጵያ ያለው መንግሥት ነኝ ባይ ግን በጎሳ ፖለቲካ የተካነ፤ የጎሳ ማንነትን መጠቀሚያና መጉጃ ያደረገ፤ ዜጋ በጎሳ ማንነቱና እምነቱ የሚገደልበት፤ የሚፈናቀልበት ስርዓት የዘረጋ፤ የሁሉም የሆነ አገር አፍርሶ የነጠላ ጎሳ አገር ለመገንባት ዓላማ ይዞ ደፋቀና የሚል፤ ቡድናዊነት የሚያጠቃው መሆኑ ይፋ ከወጣ ስንብቷል። መሰሎቹን አዘጋጅቶና አስታጥቆ በተለያዩ ያገሪቱ አካባቢዎች አሰማርቶ ንጹሃን ዜጎች፤ በተለይም የአማራው ጎሳ ተወላጆች የሆኑ ሕጻናት፤ አዛውንት፤ ሴቶች እንዲጨፈጨፉ አድርጓል፤ አሁንም እየተጨፈጨፉ ነው። መልምለውና ባርከው ለሥልጣኑ ያበቁትን የህወሃት ወንጀለኞችን ጁንታ በሚል ስም ለማጥፋት በከፈተው ዘመቻ በትግራይ ንጹሃን ሕዝብ ላይ የፈጸመው እልቂትና የጦር ወንጀል ተጠያቂው በከይሲው አብይ አህመድ የሚመራው ሕገወጥ የሚፈያ ስብስብ ነው። ለሃያ ሰባት ዓመታት አብሮ የዘረፉትን አገርና ቀፍድዶ የያዘውን ሕዝብ ላለፉት ሶስት ዓመታት በተረኝነት መከራ የሚያሳዩው አብይና አጋሮቹ የያዙት የጎሳ አምባገነን ስርዓት ነው። ይህንን ሃቅ የማያዩውና የወንጀሉ ተባባሪ የሆነው በጥቅም ዓይኑ የተጋረደው ወይም የዓላማው ተሸካሚ የሆነው የጎሳው ተወላጅ ነው። እንደሱ የመከራ ቀንበር ተሸክሞ የኖረ ወገኑን፤ በጎሳ ማንነቱና በሚከተለው ሃይማኖቱ ላይቶ የሚገለው በጥላቻና በውሸት ትርክት ተግቶ ያደገው የአሮሞ ጎሳ ተወላጅና የሌላው

በዝቅተኝነት መንፈስ የሰከረው ጎሳ ተወላጅ ነው። እዚህ ላይ ግን መታወቅ ያለበት ከደሙ ጎዱ የሆኑ የሌላው መጠቃት የሚሰማቸውና ከተጠቁው ጎን የተሰለፉ አሮሞና የሌላው ጎሳ ተወላጆች እንዳሉና የጥቃት ሰለባ እንደሆኑ መካድ አይገባም።

አንዳንዶቹም ተምራናል የሚሉ በአገር ውስጥና በውጭ አገራት የሚኖሩ ግለሰቦችና ስብስቦች በአገራችን የሚካሄደውን የዘር ማጥፋት ወንጀል በመሸፋፈን፣ ሰላም የሰፈነባት አገር በማስመሰል ስለመዋእለ ሃብት (ኢንቨስትመንት) እና ልማት ያወራሉ። የአብይ አህመድን አመራር በማወደስ የብልጽግና ጎዳና ተከፍቷል ይላሉ። ስለሚጠፋው የሰው ህይወትና በመፍረስ ላይ ስላላችው አገር መጨነቅና ማውራት ለእነሱ የለውጥ እንቅፋት መሆን ነው።

መንግሥት ተጠያቂነት ያለው፣ የሚሠራውና የሚያቅደው ግልጽ የሆነና ሕዝብ የሚያውቀው፣ ከሕዝብ ጀርባ ሴራ የማይጎነጉን ነው። ቢባልም በኢትዮጵያ ያለው ግን አንድ ግለሰብ ብቻውን የሚወስንበት፣ ያሻውን የሚያደርግበት የግል ኩባንያ ነው። ያሻውን ይሸማል፣ ያሻውን ይሸራል፣ ያሻውን ይሰራል፣ ያሻውን ያፈርሳል። ያሻውን ያስራል፣ ያሻውን ይፈታል። ይህንን ሁሉ ደባ ሲሰራ ምድራዊ ሰውነቱን ከዶ በአምላክ ቅብአት የተፈቀደለት ንጉሥ ለመሆን የሚዋትት ብቻ ሳይሆን እራሱን ከአማልክነት በላይ አድርጎ የሚያስብ ዳግማዊ እዩሱስ ለመሆን የሚቃጠውን ግለሰብ፣ ዝናብ አወርዳለሁ መብረቅ እጥላለሁ የሚለውን አብይ አህመድን አድርገውታል። ጨዋታን ጨዋታ ያነሰዋልና የዛሬ ሰባት ዓመት ወደ ሥልጣን ሲመጣ “እናቱ የሰባት ዓመት ልጅ ሆኜ ሰባተኛው ንጉሥ ትሆናለሁ ብላኝ ነበር” ሲል “ አብይ አህመድ በካሳን በካሳን ሸተተኝ” በሚል ጽሁፍ የዛሬውን ማንነቱን ለማሳዩት ሞክሮ ነበር፤ ግን ማን ሰምቶ!

በተለይም ፊደል ቆጥረናል የሚሉ በውጭም በውስጥም ያሉ ምሁራን ነን ባዮች የስርዓቱ ሰለባ በሆኑት ጎዱ ሃን ዜጎች፣ ህጻናት፣ አዛውንት፣ እርጉዝ ሴቶችና እናቶች ሞት፣ ስቃይና መፈናቀል ሲዛቡቱና ድርጊቱን አይቶ እንዳላዩ፣ ሰምቶ እንዳልሰማ ሆነው ሲከዱ ማዩት የበለጠ ያማል። ለነሱ ለውጥ ማለት አገር እዩፈረስ የህንጻ መቆም፣ እርሃብና በሽታ ሕዝብ ሲጨርስ በከተማ የሚሰሩ የመዝናኛ፣ ቦታዎችና ሆቴሎች መስፋፋት ነው። የህጻናት መደፈርና በድህነት ምክንያት ለፍትወት ገበያ መጋለጣቸው የቅንጦትና የቅብጠት ተግባር ሆኖ ይታያቸዋል። የሥልጣን ወይም የጥቅም ፍርፋሪ ካገኙ ለሌላው ደንታ የላቸውም። ቤተእምነቶች በእሳት ሲጋዩና ምእመናን ሲታረዱ፣ ለለውጥ የሚከፈል ዋጋ አድርገው ይቆጥሩታል እንጂ ሃዘን አይሰማቸውም። አብይ አህመድም ከብርሃን በፊት የሚከሰት ጨለማ፣ ከመውለድ በፊት የሚከሰት የምጥ ስቃይ ነው። ስለዚህ ቻሉት እያለ በፓስተር ስብከቱ ሊያደነዝዝ ይሞክራል። ይባስ ብለውም የእምነት አባቶች ሳይቀሩ የመከራው ቁንጮ የሆነውን መሪ የሰባት ዓመት የስልጣን ዘመን እንደ ትንሳኤ ቆጥረው ለማመስገንና ለዘለዓለሙ ያንግሥህ! ለማለት የድጋፍ ሰልፍ ለመውጣት ያሰቡት ሽር ጉድ በተቃውሞ ድምጾች ለጊዜው ለማስቆም የተቻለ ቢሆንም በየሆቴሉ አዳራሽ ከብረው ዳሴው የስርዓቱ ቁንጮዎችና አጃቢዎቻቸው በተገኙበት ተካሄዷል። ያለፉት ሰባት ዓመታት ግን የግፍ ዋንጫው ሞልቶ የፈሰሰበት ፣ ዜጎች በዩቀኑ የሚጨፈጨፉበት፣ አስከሬናቸው በየጫካው ተጥሎ ለአውሬ የተጋለጠበት፣ ጭካኔና መከራ በታሪካችን እንደዚህ ያልታዩበት፣ የኑሮ ውድነት፣ ስራ-አጥነት፣ ፍርሃትና ስጋት የሰፈነበት፣ መተማመን የጠፋበት፣ ኢትዮጵያውያን የተጋለጥንበትና የምናፍርበት ወቅት ነው።

አድርገዎቹ ወንጀልና መከራውን የሚቃወሙትንና የሚያጋልጡትን ሃቀኞች ጸረ ለውጥ በማለት ይኮንናሉ፣ ያወግዛሉ። የጊዜ ጉዳይ ነው ሁሉም በሰፈረው ቁና መሰፈሩ አይቀርም። እነዚህ ይሉኝታ ቢሰኙ ባለተረኛ ሲመጣ ደግሞ መስሎ ለማደር የሚቀድማቸው የለም፤ የሚያግዳቸው የሞራል ግንብ አልፈጠረባቸውም። የሰውነት ሳይሆን የእስሰትነት ጸባይ ስለተሸከሙ ይሉኝታ ቢሰኙ ናቸው። የሚገርመው ነገር አድርገደነትን የጥበብና የችሎታ መመዘኛ አድርገው የሚያዩ መኖራቸው ነው። ከመጣው ጋር አለማጨብጨብን፣ ለፍትሕ መቆምን እንደ ጅልነት ይቆጥሩታል። ለእነዚህና ለጎሰኞቹ አገር ወዳድነት ተስፋፈነት ነው። ለነሱ አንድነትና አብርነት ወራሪነት ነው። በአንድ መግባቢያ ቋንቋ እንናገር፣ በአንድ ብሔራዊ ሰንደቅ ዓላማ ስር እንሰለፍ ማለት ለእነሱ የሌላውን እኩልነትና መብት መንፈግና መግፈፍ ማለት ነው። ለነሱ እኩልነት ማለት ተበታትኖ፣ ሁሉም የዩራሱን ባንዲራ ሰፍቶ፣ መሬት ከልሎ፣ የቀበሮ ጉድጓድ ቆፍሮና አድፍጦ እየተላለቀ መኖር ማለት ነው። ይህንን የሚያራምድ መንግሥት ነኝ ባይ የጥፋት ሃይል ነው የሚያደንቁትና የሚያጨብጭቡለት። በውጭ አገር የሚኖሩት ደጋፊዎቹ ከሚኖሩበት አገር የዴሞክራሲና ፖለቲካ ባህል ቅንጣትም አልተማሩም። ለእነሱ እውቀት ማለት ገንዘብ መሰብሰብ ነው። በምንም መንገድ ይሁን በምንም ገንዘብ ካገኙ ዓይናቸውን አያሹም። እንኳን ስንገርና የወገን ክብር እራሳቸውንም ይሸጣሉ።

ከዚህ አይነቱ የመከራ ጊዜና ሕዝብ ካልመረጠው አገር አጥፊ የጎሰኞች ስርዓት እንዴት መገላገል ይቻላል? ለዚህ ጥያቄ መልሱ አጭርና አንድ ብቻ ነው

በስልጣን ላይ ያለውን ጎሰኛ ቡድንና ስርዓቱን ታግሎ ማሰገድ ነው። ለዘለቄታውም ሰላምና አንድነት በጎሳና በሃይማኖት የፖለቲካ ድርጅት እንዳይኖር የሚከለክል፣ ያለውን የጥፋት መመሪያ የሆነ ሰነድ በማገድ በሕዝቡ ተሳትፎና ተቀባይነት ያለው ሕገመንግሥት እንዲረቅ ማድረግ ነው።

ይህስ በማን ሊሠራ ይችላል? ለሚለው ጥያቄ ደግሞ መልሱ አገር ወዳዱ ሃይል በግንባር ተሰባስቦ ወይም ችሎታ ያላቸው ባለሙያዎች(ቴክኖክራትስ) የሽግግር መንግሥት ያቋቁሙ የሚል ሲሆን ለመፍጠር የሚቻልበትን መንገድ ነገ ዛሬ ሳይባል ምክክሩ መጀመር አለበት። በተለይም ወጣቱ ትውልድ ለዚህ ብሔራዊ ግዳጅ እንዲሰለፍ እድልና ቦታውን መስጠት የግድ ይላል።

ይህ የሽግግር አካል ፣ እግረመንገዱንም አገር የሚያምሱትንም የጥፋት ሃይሎች ለመመከትና ለማሰገድ የሚችል ሕዝባዊ ሃይል ማዘጋጀትና ለጥቃት የተጋለጡትን ማስታጠቅ አንዱ ተግባር ይሆናል። የኢትዮጵያን አንድነት የሚሻው ጥቂት እንዳልሆነ መተማመን ያሻል። በዙሃኑ ከተደራጀ ደግሞ የጥፋት ሃይሎች ዕድሜ በጣም አጭር ይሆናል። ወሳኙ የሕዝቡ ቁርጠኝነት ነው። ከሁሉም በላይ ግን በስሙ ወንጀል የሚፈጸምበት ማህበረሰብና ጎሳ በተለይም አርሞው ስልጣኑን ይዞ አገር ለመበታተን ሲል የእርስ በርስ ግጭት እንዲነሳ ንጹሃን ዜጎችን የሚጨፈጭፈውን ቤተመንግሥትና ጫካ ውስጥ የሰፈረ ወንጀለኛ ቡድን የእኔ ጎሳ ተወላጅ ነው ሳይል ከእኩይ ምግባሩ እንዲታቀብ እርምጃ ሊወስድበትና ለፍርድም አሳልፎ ሊሰጠው ይገባል። የወንጀለኞች ዋሻ አለመሆኑን በተግባር ሊያሳይ ይገባል።

የትግራይ ተወላጆችም እንዲሁ አሁን ላሉበት ስቃይና መከራ የዳረጋቸውን፣ ለሃያ ሰባት ዓመታት በስማቸው ሲነግድባቸው የኖረውን ህወሃትና መሪዎቹን ወግዱ ሊላቸውና ለፍርድ አሳልፎ ሊሰጣቸው ይገባል። ህወሃት በታሪክ፣ በባህል፣ በስነልቦናና ማህበራዊ ድር ተሳስረው፣ ሌላውንም አስተባብረው ለኢትዮጵያ ስርዓተመንግሥት ትልቅ ድርሻ ያበረከቱትን የትግራይንና የአማራውን ማህበረሰብ ደም አቃብቶ በጋራ እንዳይቆሙ አድርጓቸዋል። የአሁኑም አርሞ መራሹ ቡድን ያንኑ የወያኔ ዱካ ተከትሎ እርስበርስ እንዲጋጩ፣ በጠላትነት እንዲቆሙ አድርጓል። ለሁለቱም ሆነ ለሌሎቹ የኢትዮጵያ ማህበረሰቦች የሚበጀው በመካከላቸው ያለውን አለመገባባትና ወያኔ/አነግ/ብልጽግና ፈጠር ችግሮችና ልዩነቶች አሰግደው በጋራ መቆምና ለተተኪው ትውልድ የጋራ አገር ማስረከብ ነው። በደምና በአጥንታቸው የመሰረቷትን ኢትዮጵያን ከውድቀት ማዳን ነው። መከፋፈሉና እርስ በርስ መፋጠጡ ለነአብይ አነግና ለውጭ ጠላቶች አመቺ ሁኔታን ከመፍጠር ባለፈ የሚያገኙት ጥቅም አይኖርም። ትርፉ ተራ በተራ ወይም ተያይዞ ማለቅ ይሆናል። የግብጽና የሱዳን ድፍረትና ወረራም በስርዓቱ ምክንያት የተፈጠረውን በሕዝቡ መካከል ያለውን ክፍተት ተከትሎ የመጣ መሆኑን ማጤን ይገባል። ስለሆነም ለውጭም ሆነ ለውስጡ ችግር መወገድና ኢትዮጵያ እንደ አገር ለመቀጠሏ ወሳኙ የሕዝቡ አንድነትና በጋራ መቆም ነው። ጊዜው የውጭውን አድኑን እያሉ ከመማጸን ይልቅ በእራስ ተማምኖ የሚቆሙበት እና ለመዳን የሚሰለፉበት እንጂ የስርዓቱን ዕድሜ ለማርዘም ለምርጫ የሚዘጋጁበት አይደለም።

አሁን በታቀደው መንገድ ምርጫ እንዲካሄድ መፍቀድ ማለት ያለው ሕገወጥ ጎሰኛ ስርዓት በሕጋዊነት እንዲቀጥል መፍቀድ ነው። በቀጣይነት ሕዝብ እዩተገደለና እዩተፈናቀለ ይኑር ብሎ መፍቀድ ማለት ነው። ለመሆኑ ለምርጫ እራሳቸውን ያዘጋጁት ቡድኖች ዓላማቸውን ለሕዝቡ ለማቅረብና ለመወያዩት የሚችሉበት ዕድልና ሁኔታ ሳይኖር፣ ሰላምና መረጋጋት በሌለበት ስርዓት ምን አይነት ምርጫ ተካሂዶ እንመረጣለን ብለው ያስባሉ? በገሃድ ሲታይ በአገራችን ሰማይ ላይ የተንጠለጠለው ደመና ዝናብ ሳይሆን ደም ያረገዘ ይመስላል። ያንን የደም ደመና አውሎ ነፋስ ሆኖ መበተንና ማክሸፍ የሚችለው ህዝባዊ ሃይል ነው። ይቻላል! ከመምሸቱ በፊት አሁኑኑ ብልሃት ይፈለግላት።

አገሬ አዲስ